

מטעמי תורת חיים

פרשת פקודי – הניסים הגדולים של חודש ניסן

הקב"ה הוציא את עם ישראל ממצרים בחודש האביב הוא חודש ניסן (ספורנו דברים טו, א) שנאמר "וַיֵּאמֶר מֹשֶׁה אֶל הָעָם זְכוֹר אֶת הַיּוֹם הַזֶּה אֲשֶׁר יָצִאתֶם מִמִּצְרַיִם מִבְּיַת עֶבְדֵיכֶם כִּי בְּחֹזֶק יָד הוֹצִיא יְהוָה אֶתְכֶם מִזֶּה לֹא יֵאָכַל חֶמֶץ: הַיּוֹם אֲתֶם יֹצְאִים בְּחֹדֶשׁ הָאָבִיב" (שמות יג, ג-ד) וכן שנאמר "אֶת חַג הַמִּצּוֹת תִּשְׁמֹר שְׁבַעַת יָמִים תֹּאכַל מִצּוֹת אֲשֶׁר צִוִּיתָךְ לְמוֹעֵד חֹדֶשׁ הָאָבִיב כִּי בְּחֹדֶשׁ הָאָבִיב יָצִאתָ מִמִּצְרַיִם" (שמות לד, יח). וכן נאמר "שְׁמֹר אֶת חֹדֶשׁ הָאָבִיב וְעִשִׂיתָ פֶסַח לַיהוָה אֶלְקִיךָ כִּי בְּחֹדֶשׁ הָאָבִיב הוֹצִיאָךְ יְהוָה אֶלְקִיךָ מִמִּצְרַיִם לְלֵלָה" (שמות טו, א). ועל כך אמרו רבותינו "בניסן נגאלו, בניסן עתידין ליגאל" (נמי ראש השנה דף יא תחילת ע"א בשם ר' יהושע).

ויש להבין, מדוע גאולתם של עם ישראל מתוך העבדות הקשה בארץ מצרים וגם הגאולה לעתיד לבוא, הן דווקא בחודש ניסן?

הריון העולם היה בחודש תשרי ולידת העולם בחודש ניסן

'הריון העולם' היה בחודש תשרי, לכן אומרים במוסף של ראש השנה 'היום הרת עולם' שהוא לשון הריון, ולא אומרים 'היום נברא העולם' (פרי עץ חיים) לר' חיים ויטאל שער השופר פרק ה' ד"ה ומה שאנו, 'מחברת הקודש' לר' חיים ויטאל שער ראש השנה דף קיד ע"ב ד"ה היום הרת עולם, 'בניהו' לר' יוסף חיים מבגדד על גמי ראש השנה דף יא ע"א בשם גורי האריי ז"ל הם המקובלים, 'בן יהודעי' לר' יוסף חיים מבגדד על גמי ראש השנה דף י ע"ב ד"ה רבי יהושע אומר). וכן אותיות 'תשרי' הן אותיות 'ראשית' חסר אחד (פרי עץ חיים) שער השופר פרק ה' ד"ה ומה שאנו, 'מחברת הקודש' לר' חיים ויטאל שער ראש השנה דף קיד ע"ב ד"ה היום הרת עולם, 'זכר דוד' לר' דוד זכות ממודינא מאמר ג פרק סב דף רה ד"ה יאמנם המקובלי בשם המקובל ר' נתן שפירא), ללמד שאז היתה הראשית (זכר דוד' מאמר ג פרק סב דף רה ד"ה יאמנם המקובלי בשם המקובל ר' נתן שפירא). ואף שהעולם היה רק בהריון, כבר נחשב שהוא 'נברא'. וזה בדומה להריון האשה שהולד כבר נברא בעולם, אך עדיין לא נראה למראה עיניים כי הוא בתוך בטנה (בניהו לר' יוסף חיים מבגדד על גמי ראש השנה דף יא ע"א בשם גורי האריי ז"ל הם המקובלים. וכתב שהוא יישוב המחלוקת בגמי ראש השנה דף יא ע"ב בין ר' אליעזר לר' יהושע מתי נברא העולם עיי"ש).

'לידת העולם' היתה בחודש ניסן (פרי עץ חיים) לר' חיים ויטאל שער השופר פרק ה' ד"ה ומה שאנו, 'מחברת הקודש' לר' חיים ויטאל שער ראש השנה דף קיד ע"ב ד"ה היום הרת עולם, 'בניהו' לר' יוסף חיים מבגדד על גמי ראש השנה דף יא ע"א בשם גורי האריי ז"ל הם המקובלים, 'בן יהודעי' לר' יוסף חיים מבגדד על גמי ראש השנה דף י ע"ב ד"ה רבי יהושע אומר). וכמו שבלידת האשה יציאת הוולד מבטנה נחשב לבריאתו, כי בא לאויר העולם ונראה למראה עיניים, כך גם לידת העולם בחודש ניסן נחשבת לבריאתו (בניהו לר' יוסף חיים מבגדד על גמי ראש השנה דף יא ע"א בשם גורי האריי ז"ל הם המקובלים). ומטעם זה, 'ברכת החמה' (בן יהודעי לר' יוסף חיים מבגדד על גמי ראש השנה דף י ע"ב ד"ה רבי יהושע אומר) שהיא ברכת 'עושה מעשה בראשית' (ויקרא רבה' כג, ח), אשר מברכים פעם בעשרים ושמונה שנה (גמי ברכות דף נט תחילת ע"ב בשם אביי) בשעה שהחמה חוזרת אל המקום בו נתלתה בימי בראשית מאז שהתחילה לשמש בשמים (רשיי על גמי ברכות דף נט ע"ב ד"ה בתקופתה), הרי היא נאמרת דווקא בחודש ניסן ולא בחודש תשרי (ראה גמי ברכות דף נט תחילת ע"ב בשם אביי) (בן יהודעי לר' יוסף חיים מבגדד על גמי ראש השנה דף י ע"ב ד"ה רבי יהושע אומר).

כיון שהעולם נברא בחודש ניסן לכן החודש כולו מקודש (גבול בנימיני לר' בנימין הכהן חלק א' דרוש סב פרשת ויקהל פקודי והחודש דף קיח ע"ב ד"ה למדנו), על כל הימים שבו (מגיד מישרים) לר' יוסף קארו פרשת אמור אור ליום ז' כ"ד לניסן ד"ה הא אתינא לאלפא). ודבר זה נרמז במה שנאמר על חודש ניסן "החֹדֶשׁ הַזֶּה לְכֶם רֵאשִׁי חֹדֶשִׁים רֵאשִׁוֹן הוּא לְכֶם לְחֹדְשֵׁי הַשָּׁנָה" (שמות יב, ג), "החֹדֶשׁ הַזֶּה לְכֶם רֵאשִׁי חֹדֶשִׁים" רוצה לומר שכל החודש כולו הוא ראשי חודשים, כי כל יום ויום בו הוא כראש חודש (שליה הקדושי תחילת מסכת פסחים ד"ה החודש הזה לכם), שמאירה בו הארת ראש חודש, ואף הארת קדושת יום טוב. לכן נאסר בכל חודש ניסן להספיד ולהתענות (ראה שו"ע סימן תכט סעיף א) (נחת השולחן לר' נחמן מטשערין על שו"ע סימן תכו והלאה). וכן לא הולכים בו אל הקברים (יסוד יוסף לר' יוסף יוסקא מדובנא פרק פג ד"ה אכן בחודש ניסן). והיות שחודש ניסן הוא המבוחר שבחודשים, לכן כפל הלשון "החֹדֶשׁ הַזֶּה לְכֶם רֵאשִׁי חֹדֶשִׁים רֵאשִׁוֹן הוּא לְכֶם לְחֹדְשֵׁי הַשָּׁנָה" (שמות יב, ג). ולצד מעלתו ראוי לישראל להיות מונים ממנו את חודשי השנה (יאור החיים הקדושי שמות יב, ב).

הצירוף של חודש ניסן הוא שם יהו"ה ומשפיע על כל שאר חודשי השנה

בכל חודש משנים עשר חודשי השנה שולט צירוף אחר של ארבע אותיות שם הוי"ה (ראה פרי עץ חיים) לר' חיים ויטאל שער ר"ח חנוכה ופורים פרק ג סוף ד"ה להרחי"ו ז"ל ענין ידוע) (בני יששכר לר' צבי אלימלך מדינוב מאמרי חודש ניסן תחילת מאמר א ד"ה ידוע ב"ב חדשי השנה). והנה הצירוף של חודש ניסן הוא אותיות יהו"ה כסדר הזה של שמו הנכבד, ויוצא מראשי תיבות הפסוק "יִשְׁמְחוּ הַשָּׁמַיִם וְתִגַּל הָאָרֶץ" (תהלים צו, יא) (ראה יתיקוני זוהרי הקדמה דף ט ע"ב ד"ה יהו"ה). ויש רמז לכך, כי כל ארבע התיבות "יִשְׁמְחוּ הַשָּׁמַיִם וְתִגַּל הָאָרֶץ" עם הכולל, עולות בגמטריא התיבות יהו"ה ניסן החודש הזה לכם ראש חודשים (בני יששכר) מאמרי חודש ניסן מאמר א אות א-ב ד"ה ידוע. וראה 'נחת השולחן' לר' נחמן מטשערין על שו"ע סימן תכו מדוע נרמז דווקא בפסוק זה ואכמ"ל). וכאשר שם הוי"ה הוא כסדרו כמו בחודש ניסן, הרי זה מורה על רחמים גמורים (בני יששכר) מאמרי חודש תשרי מאמר ג דרוש א ד"ה והנה דוקא, 'יסוד יוסד' לר' יוסף יוסקא מדובנא פרק פג ד"ה חודש הזה לכם, 'קב הישר' לר' צבי הירש קאידנובר פרק פח ד"ה החודש הזה לכם). לכן כל העולמות נבראו בחודש ניסן, שהוא זמן הרחמים (ישם משמואל לר' שמואל מסוכטשוב פרשת שמות שנת תרע"ב סוף ד"ה וישב משה).

קוראים יקרים! בואו לסייע לנו בתרומות להדפסת הכרך השני של ספר "מטעמי תורת חיים"

ניתן ליצור קשר בטלפון 052-7675933 ולקבל הנחה. אפשר לתרום באשראי דרך עמדות 'קהילות', וכן להעביר תרומות לחשבון המיועד להוצאת הספרים: **בנק הדואר מספר 09 | סניף 001 | מספר חשבון 30608503 | שם החשבון חיים לנגר**
ונתרו עותקים בודדים של הכרך הראשון וניתן להשיגם בארץ דרך מספר טלפון 052-718-3300

כל שנים עשר הצירופים היוצאים מאותיות הוי"ה נמשכו ונתפרטו משם יהו"ה, וכולם כלולים בו והוא כולל את כולם. וכמו שענפי אילן מתפרשים ומתפרדים, אבל כולם אחודים ומקושרים בשורשם למטה כי בישורשי נמצא כוח כולם והוא כלול מכולם, כך שם יהו"ה כלול מכולם וכולם כלולים בו, כי בו ההתחלה בראש וראשון, ואחר כך מצטרפים אליו צירופים אחרים שממנו יוצאים ואליו שבים (באר מים חיים) לרי חיים טירר מטשרנוביץ פרשת בא ד"ה יואם עיני שכל לך ודי"ה יועל כן חדש ניסן). לכן נאמר "הַחֲדָשׁ הַזֶּה לְכֶם רֵאשׁ חֲדָשִׁים רֵאשׁוֹן הוּא לְכֶם לְחֲדָשֵׁי הַשָּׁנָה" (שמות יב, ג), כאשר התיבה "זֶה" עולה בגמטריא שנים עשר, לפי שהחודש הזה כלול מכל שנים עשר צירופי הוי"ה, כי בו נכללו כולם בבחינת 'ראשי ועל כן הוא ראש חודשים' (סידורו של שבת לרי חיים טירר מטשרנוביץ בחלק פסוקי דזמרא דשבת דף ע"ג א והלאה ד"ה בניסן נאלו). וקרא הכתוב לחודש ניסן בשם "אָבִיב" שנאמר "כִּי הַחֲדָשׁ הַזֶּה אָבִיב יִצְאֶת מִמִּצְרָיִם" (שמות לד, יח), לומר כי שם יהו"ה של חודש ניסן הוא אב לכל י"ב צירופי הוי"ה (ידגל מתנה אפרים לרי משה חיים אפרים מסדילקוב פרשת בא דף לו ע"ב ד"ה החודש הזה לכם, בינת משה' למשה אלקים בריעה מקאזניץ סוף פרשת בא).

לכן חודש ניסן הוא הראשון לכל החודשים, והוא הראש והשורש להם (באר מים חיים) לרי חיים טירר מטשרנוביץ פרשת בא ד"ה יואם עיני שכל לך ודי"ה יועל כן חדש ניסן) שכולם כלולים בו (בן יהודע לרי יוסף חיים מבגדד על גמ' ראש השנה דף י ע"ב ד"ה 'והנה בספר' בשם ספר קרניים, 'מאור ושמש' לרי קלונימוס קלמן אפשטיין פרשת בא ד"ה 'או יאמר החודש'). וזה נרמז בפסוק "הַחֲדָשׁ הַזֶּה לְכֶם" (שמות יב, ג), שהתיבה "לְכֶם" היא אותיות "מלך", כי חודש ניסן הוא 'מלך' וראשי לכל החודשים (ניסן יוסף לרי יוסף יוסקא מדובנא תחילת פרק פג ד"ה החודש הזה לכם, קב הישר' לרי צבי הירש קאידנובר תחילת פרק פח ד"ה החודש הזה לכם). וגם זה נרמז בתיבה "אָבִיב" שבפסוק "כִּי הַחֲדָשׁ הַזֶּה אָבִיב יִצְאֶת מִמִּצְרָיִם" (שמות לד, יח), שהיא אותיות 'בי אב', לומר שחודש ניסן הוא אב וראשון לכולם (ידגל מתנה אפרים לרי משה חיים אפרים מסדילקוב פרשת בא דף לו ע"ב ד"ה החודש הזה לכם, בינת משה' למשה אלקים בריעה מקאזניץ סוף פרשת בא). וחודש ניסן מתחדש ומקבל אור אלוקי מרוב חסדו יתברך, ומחלק לכל שאר חודשי השנה (יבת עתי לרי אברהם דב מאבריטש פרשת שמייני דף עו ע"ג ד"ה וכשמגיע בכל שנה). לכן הצדיקים יכולים לפעול בחודש ניסן רחמים לכל השנה, כי הכל הולך אחר הראש (מאור ושמש לרי קלונימוס קלמן אפשטיין פרשת בא ד"ה 'או יאמר החודש').

בראש חודש ניסן מתחלפים השרים הרוחניים במרומים ומתחזקים

בראש חודש (ידעת משה' לרי משה אלקים במאמר לראש חודש ניסן ד"ה 'בפסוק החודש הזה' בשם אביו המגיד מקוויניץ) **ניסן** (עבודת ישראל לרי ישראל מקוויניץ לעבודת החודש דף כט ע"ב ד"ה ראשון הוא לכם, 'ידעת משה' במאמר לראש חודש ניסן ד"ה בפסוק החודש), **הקב"ה מעביר את השרים והממונים העליונים ממינויים** (ידעת משה' במאמר לראש חודש ניסן ד"ה 'בפסוק החודש הזה' בשם אביו המגיד מקוויניץ) **ומחלפים באחרים** (עבודת ישראל לעבודת החודש דף כט ע"ב ד"ה ראשון הוא לכם, 'ידעת משה' במאמר לראש חודש ניסן ד"ה 'בפסוק החודש הזה' בשם אביו המגיד מקוויניץ), **וזה כדי להראות שכולם ברשותו יתברך** (עבודת ישראל לעבודת החודש דף כט ע"ב ד"ה ראשון הוא לכם) **ובממשלתו, ואינם ברשות עצמם** (ידעת משה' במאמר לראש חודש ניסן ד"ה בפסוק החודש). ויש צדיקים בארץ קדושי עליון שיכולים למנות שם ממונים ופרקליטין טובים (עבודת ישראל לעבודת החודש דף כט ע"ב ד"ה ראשון הוא לכם). ועל כך נאמר "הַחֲדָשׁ הַזֶּה לְכֶם רֵאשׁ חֲדָשִׁים" (שמות יב, ג), "לְכֶם" – שהתחדשות השרים שלמעלה תהיה מסורה לכם. ובידכם ניתנו ככל אשר תגזרו, איזה מהם להעביר ולמנות אחרים תחתם, וכן יקום (ידעת משה' במאמר לראש חודש ניסן ד"ה בפסוק החודש).

שרי מעלה מתמנים מחודש ניסן על פי חכמים, ככל אשר יגזרו עליהם. ואמרו רבותינו כי "אֶחָד בְּנִיטָן רֵאשׁ הַשָּׁנָה לְמַלְכִים" (ראה משנה ראש השנה א, א) ונרמז בתיבה 'ניסן' שעולה בגמטריא 'למלכים' (בעל הטורים' שמות יב, ג), לפי שיש ביד הצדיקים הכוח להסיר את השרים הרוחניים של מעלה שאינם טובים, ולמנות על מקומם שרים שיהיו טובים, ויטו לב המלך והשרים אשר בארץ לטוב על ישראל (ידעת משה' במאמר לראש חודש ניסן ד"ה בפסוק החודש הזה). וכך נאמר על ישראל "וְיִצְאֶתְם תְּהִי לִי מִמְלַכֶת פְּהַיִּים וְגוֹי קְדוֹשׁ" (שמות יט, ט). כלומר שאתם תמנו ותמליכו את המלאכים המשרתים אותי, לכל הישר בעיניכם. וכן היה מעשה עם הבעש"ט הקדוש שפעם אחת כאשר הגיע ראש חודש ניסן, הושיב כל מלאך על כנו. וראה אז מלאך אחד שלא היה ישר בעיניו – לכן מינה אחר תחתיו (עבודת ישראל לרי ישראל מקוויניץ עבודת החודש דף כט ע"ב ד"ה ראשון הוא לכם).

ולעומתם המלאכים הממונים על חודשי השנה, הינם מלאכים קבועים (עפ"י 'מחברת הקודש' לרי חיים ויטאל שער ראש חודש דף מו ע"ב טור א ד"ה סוד חסרון הלבנה, עפ"י 'מגלה עמוקות' לרי נתן נטע שפירא פרשת בא תחילת אופן הט"ז בשם ספר 'סודי רזיאה'). כמו **מיכאל המלאך – הממונה על חודש ניסן**, גבריאל המלאך – על חודש אייר, אוריאל המלאך הנקרא גם נוריאל – על חודש סיון, רפאל המלאך – על חודש תמוז (מחברת הקודש לרי חיים ויטאל שער ראש חודש דף מו ע"ב טור א ד"ה סוד חסרון הלבנה. וראה זוהר בראשית דף קסה ע"ב בחלק סתרי תורה ד"ה 'והנה מלאכי אלקים' יחד עם 'מגלה עמוקות' לרי נתן נטע שפירא פרשת בא תחילת אופן הט"ז לגבי שמות שאר המלאכים הנקראים 'תריסר מרגליטאן טבאן'). **ומיכאל הוא השר הגדול הממונה על כולם וכפי שנאמר "יַעֲמֹד מִיְכָאֵל הַשֵּׁר הַגָּדוֹל"** (דניאל יב, א). וזה הטעם ששבת לפני פסח נקראת 'שבת הגדול' כי על ידו נעשו אז כל הניסים. ונרמז עליו בפסוק "הַחֲדָשׁ הַזֶּה לְכֶם רֵאשׁ חֲדָשִׁים רֵאשׁוֹן הוּא לְכֶם לְחֲדָשֵׁי הַשָּׁנָה" (שמות יב, ג), שסופי שלושת התיבות הראשונות עולות מש"ה שזה נוטריקון 'מיכאל שר הגדול', אשר הוא "רֵאשׁ חֲדָשִׁים" כלומר ראש לכל המלאכים המנהיגים את החודשים. **ולכן חודש ניסן הוא "לְכֶם", כלומר לישראל, כי הוא השר שלהם.** והוא "רֵאשׁוֹן" לממונים על "חֲדָשֵׁי הַשָּׁנָה" (מגלה עמוקות לרי נתן נטע שפירא פרשת בא תחילת אופן הט"ז ד"ה איתא בספר).

כיון שחודש ניסן הוא זמן התמנות לכל המלאכים, לכן גם המלאכים הממונים על החודשים מקבלים אז את עיקר חיזוקם, ונתחדש הרצון והוא זמן שמחתם. מטעם זה ביקש המן הרשע להתגבר על ישראל דווקא בחודש אדר, כי חשב שכל חודש הרחוק יותר מחודש ניסן הרי נחלש בו יותר כוח המלאך. וזה מה שנאמר "בַּחֲדָשׁ הַרֵאשׁוֹן הוּא חֲדָשׁ נִיטָן בְּשֵׁנַת שְׁתַּיִם עֲשָׂרָה לְמַלְךְ אַחְשָׁרוֹשׁ הַפִּיל פּוּר הוּא הַגּוֹרֵל לְפָנֵי הַמֶּן מִיּוֹם לְיוֹם וּמַחֲדָשׁ לְחֲדָשׁ שְׁנַיִם עֶשְׂרֵי הוּא חֲדָשׁ אָדָר" (אסתר ג, ג), "לְחֲדָשׁ שְׁנַיִם עֶשְׂרֵי" – דווקא, כי זו היתה מחשבתו הרעה מאחר שהוא החודש השנים עשר מחודש ניסן, כלומר שהוא בתכלית הרחוק, ואין חודש רחוק יותר כי הוא האחרון בחודשי השנה. **על כן רצה להתגבר בו, כי חשב שכבר נחלש המלאך שלו שעיקר חיזוקו היה בחודש ניסן** (ילקוטי הלכות לרי נתן נטע מניירוב חלק אורח חיים ג' פורים ג אות ב ד"ה ג' עקר. וראה רמב"ן שמות יב, ב שלפני גלות בבל ישראל מנו את החודשים 'ראשון' ושני 'שלישי' וכו' ליציאת מצרים. ובגלות בבל קיבלו את שמות החודשים 'ניסן' 'אייר' 'סיון' וכו' שכולם שמות בבליים אשר שימשו גם את הפרסים. ובשוב ישראל מגלות בבל השאירו את השמות הבבליים (ראה גמ' ירושלמי ראש השנה פרק א הלכה ג) כדי שיהיה זכר עולם על יושבם בגלות ועל שגאל אותם הי' יתברך משם עי"ש).

חודש ניסן מסוגל לניסים מכוח שם יהו"ה ועל ידו נגאלו ממצרים

בחודש ניסן שולט שם הוי"ה ביושר, כלומר שם יהו"ה אשר בו שורש כל הניסים. לכן אז הוא זמן הניסים ולשם כך נקרא חודש 'ניסן' (תקפו של נסי לרי חביב חיים דוד סתהון חלק שני דף כב ע"ב ד"ה עוד יתכן לומר), והוא על שם הפסוק "יְהִי־הָ נִסִּי" (שמות יז, טו) (צירור המור' לרי אברהם סבע פרשת בא ד"ה וזהו החודש

הזה לכם) ועל שם הניסים שנעשו בו (יגבול בנימין לר' בנימין הכהן חלק ב דרוש יז ליום שמיני של פסח דף קנ ע"ב ד"ה והוא מה שהקדמנו, וכלי חמדה לר' שמואל לניאדו סוף פרשת מסעי דף ריא ע"א טור א ד"ה ועל פי דרכנו, ירסיסי לילה לר' צדוק הכהן מלובלין אות לט ד"ה עוד ענינים). ולזה הצטוו "שָׁמֹר אֶת חֹדֶשׁ הָאֲבִיב" (דברים טו, א) כלומר להזכירו ולשומרו ולהמתין (יגבול בנימין לר' בנימין הכהן חלק ב דרוש יז ליום שמיני של פסח דף קנ ע"ב ד"ה והוא מה שהקדמנו) שיבוא החודש הזה (יצרור המור) לר' אברהם סבע פרשת ראה פרק טז ד"ה וכן אמר שמור, יגבול בנימין לר' בנימין הכהן חלק ב דרוש יז ליום שמיני של פסח דף קנ ע"ב ד"ה והוא מה שהקדמנו), משום שהוא מלומד בניסים (יצרור המור) לר' אברהם סבע פרשת ראה פרק טז ד"ה וכן אמר שמור), וצריך להודות לה' על הניסים שנעשו בו לאבותינו (יגבול בנימין לר' בנימין הכהן חלק ב דרוש יז ליום שמיני של פסח דף קנ ע"ב ד"ה והוא מה שהקדמנו) בצאתם ממצרים, ניסים ונפלאות גדולים עד אשר אין הפה יכול לספר (עפ"י יעני העדה לר' אליהו הכהן פרשת חקת דף לב ע"א ד"ה ונראה שבהיות).

לידת העולם היתה בחודש ניסן דווקא (ראה גמ' ראש השנה דף יא ע"ב מחלוקת בין ר' אליעזר לר' יהושע מתי נברא העולם), כי צריך ניסים כדי שהוולד ייצא מן הבטן בעת הלידה. וכן גאולת מצרים שהיתה בניסן היתה גאולה ניסית, ולכן יציאת מצרים הזוכרה בלשון 'לידה' "וְאֶעְבְּרָה עֲלֶיךָ וְאָרָאָךָ מִתְּבוֹסֶסֶת בְּדַמְיָךָ" (יחזקאל טו, ה) (ופרי עץ חיים) לר' חיים ויטאל שער השופר פרק ה ד"ה ומה שאני, 'מחברת הקדוש' לר' חיים ויטאל שער ראש השנה דף קיד ע"ב ד"ה היום הרת עולם, 'זכר דוד' לר' דוד זכות ממדינת מאמר ג פרק סב דף רה ד"ה 'אמנם המקובל' בשם ר' נתן שפירא). ועיקר הגאולה היתה אז על ידי שם הוי"וה ביושר, השולט בחודש ניסן, ועם ישראל נאחזו בו. לכן "פָּדָה יְהוָה אֶת יַעֲקֹב וּגְאָלוּ מִיַּד תְּזַק מְמוֹנוֹ" (ירמיהו לא, י), כי ניסן הוא ראש ותחלה לכל חודשי השנה ובו שולט שם הוי"וה ברוך הוא כאשר נכתב כסדר שמו. ועל שהוציאם ממצרים נאמר "מוֹצֵיא אֶסְרִיִּים בְּפוֹשְׁרוֹת" (תהלים סח, ז) (ראה רש"י על גמ' סוטה דף ב ע"א ד"ה מוציא אסירים בכשורות), ונרמז בתיבה "פוֹשְׁרוֹת" שנחלקת ל"נו-שרות" כלומר על ידי שם הוי"וה שהוא בגמטריא כ"ו, כאשר הוא ישר בו (סידורו של שבת לר' חיים טירר מטשרנוביץ בחלק 'פסוקי דמרא דשבת דף סט ע"ב ד"ה בניסן נגאלו).

הניסים הגדולים בהצלה מגזירת המן הרשע היו בכוחו של חודש ניסן

ה' יתברך רצה שהמן יתחיל את גזירתו בחודש הראשון בשנה, הוא חודש ניסן המלומד בניסים, להיות סימן לישראל שהשם יעשה עמם ניסים כמו שעשה באותו חודש במצרים, וכפי שהיה שנאמר "בַּחֹדֶשׁ הָרִאשׁוֹן הוּא חֹדֶשׁ נִסְיָן בְּשַׁנַּת שְׁתַּיִם עֲשָׂרָה לְמֶלֶךְ אַחֲשָׁרוֹשׁ הַפִּיל פֹּהר הוּא הַגּוֹרֵל לְפָנַי הַמֶּן מִיּוֹם לַיּוֹם וּמַחֲדָשׁ לְחֹדֶשׁ שְׁנַיִם עֶשְׂרֵה הוּא חֹדֶשׁ אֶדְר" (אסתר ג, ז) (יאשכול הכופר) לר' אברהם סבע על מגילת אסתר פרק ג, ז ד"ה אבל הנראה בזה). ולכן מאת ה' היה שגם סופרי המלך נקראו לרשום את הגזירה על היהודים בחודש הראשון הוא חודש ניסן המלומד בניסים, אשר סייע לגאולת מצרים וסייע לגאולת המן, שנאמר "וַיִּקְרָאוּ סֹפְרֵי הַמֶּלֶךְ בַּחֹדֶשׁ הָרִאשׁוֹן בְּשִׁלּוּשֵׁי עֶשְׂרִי יוֹם בּוֹ וַיִּקְרָב כָּכָל אֲשֶׁר עָנָה הַמֶּן אֶל אַחֲשֶׁר־פָּנָי הַמֶּלֶךְ וְאֶל הַפְּחוֹת אֲשֶׁר עַל מְדִינָה וּמְדִינָה וְאֶל שְׂרֵי עַם וְעַם מְדִינָה וּמְדִינָה כְּתִבָּה וְעַם וְעַם כְּלָשֹׁנוֹ בְּשֵׁם הַמֶּלֶךְ אַחֲשָׁרוֹשׁ נִכְתָּב וְנִחְתָּם בְּטַבַּעַת הַמֶּלֶךְ: וְנִשְׁלַח סֹפְרִים בְּיַד הַרְצִיִּים אֶל כָּל מְדִינוֹת הַמֶּלֶךְ לְהַשְׁמִיד לְהַרְג וּלְאַבֵּד אֶת כָּל הַיְהוּדִים מִנְעַר וְעַד זָקֵן טוֹף וְנָשִׁים בָּיּוֹם אֶחָד בְּשִׁלּוּשֵׁי עֶשְׂרִי לְחֹדֶשׁ שְׁנַיִם עֶשְׂרֵה הוּא חֹדֶשׁ אֶדְר וּשְׁלָלָם לְבוֹז" (אסתר ג, יב-יג) (יאשכול הכופר) לר' אברהם סבע על מגילת אסתר פרק ג, ו ד"ה והנה כל זה).

כאשר נודע למרדכי היהודי על גזירת המן, הוא מיהר את אסתר המלכה להיכנס לפני המלך כדי לבטל את הגזירה. ועשה כן על אף שאסתר נכנסה לסכנה עצומה והיתה יכולה למות על לא חמס בכפיה, וגם היתה עוד שנה שלימה עד להגיע זמן הגזירה בחודש אדר. וכך אמר מרדכי להתך שילך אל אסתר "וּלְהַגִּיד לָהּ וּלְצַוֹת עֲלֶיהָ לְבוֹא אֶל הַמֶּלֶךְ לְהַתְחַנֵּן לוֹ וּלְבַקֵּשׁ מִלְּפָנָיו עַל עַמָּה" (אסתר ד, ח). אסתר ענתה שמדובר בסכנת חיים עבורה כי "כָּל עֲבָדֵי הַמֶּלֶךְ וְעַם מְדִינוֹת הַמֶּלֶךְ יוֹדְעִים אֲשֶׁר כָּל אִישׁ וְאִשָּׁה אֲשֶׁר יָבוֹא אֶל הַמֶּלֶךְ אֶל הַחֲצַר הַפְּנִימִית אֲשֶׁר לֹא יִקְרָא אַחַת דָּתוֹ לְהַמִּית לְבַד מֵאֲשֶׁר יוֹשִׁיט לוֹ הַמֶּלֶךְ אֶת שְׂרָבִיט הַזֶּהָב וְחָיָה וְאֵנִי לֹא נִקְרָאתִי לְבוֹא אֶל הַמֶּלֶךְ זֶה שְׁלוֹשִׁים יוֹם" (אסתר ד, יא). ואף על פי כן מרדכי אומר לה "אֶל תְּדַמִּי בְּנַפְשֶׁךָ לְהַמְלִיט בֵּית הַמֶּלֶךְ מִכָּל הַיְהוּדִים: כִּי אִם הַחֲרָשׁ תַּחְרִישִׁי בַּעַת הַזֹּאת רְחוֹם וְהִצְלָה וְעִמּוֹד לַיְהוּדִים מִמְּקוֹם אַחַר וְאֶת וּבֵיט אֲבִיךָ תֹאבְדוּ וּמִי יוֹדֵעַ אִם לָעַת כְּזֹאת הִגְעַת לְמַלְכוּת" (אסתר ד, יג-יד) (יאשכול הכופר) לר' אברהם סבע על מגילת אסתר פרק ד, יג-יד ד"ה ואם בעת ההיא).

והטעם שמרדכי מיהר בעת ההיא, לפי שראה כי בחודש ניסן נשלחו הספרים עם הגזירות, וידע שחודש זה מלומד בניסי מצרים ועתידיים להיעשות בו ניסים במקומות אחרים. לכן מרדכי לא רצה לדחות את השעה, ומיהר את אסתר שתכנס בזה החודש וכך יעשו השתדלות נמרצת. ואף שידע כי אין אז זכות לישראל, אבל הבין שזכות החודש תסייע להיעשות בו נס. לכן אמר לה "אִם הַחֲרָשׁ תַּחְרִישִׁי בַּעַת הַזֹּאת" (אסתר ד, יד) דווקא, כי ידע שחודש זה טוב לישראל (יאשכול הכופר) לר' אברהם סבע על מגילת אסתר פרק ד, יד ד"ה ואם בעת ההיא). וכך אכן היה, שנקראו סופרי המלך בשלושה עשר לחודש ניסן לכתוב את הגזירות ולשלוח אל כל מדינות המלך, ולא עברו ארבעה ימים שלמים עד שנתלה המן בעצמו למחרת יום ראשון של חג הפסח (ואלשיך הקדוש על מגילת אסתר פרק ג ד"ה הנה אומר הוא חדש ניסן) הוא יום ששה עשר בניסן, וכפי שנאמר אז "וַיִּתְּלוּ אֶת הַמֶּן עַל הָעֵץ אֲשֶׁר הָכִין לְמַרְדֳּכָי" (אסתר ז, ז) (פרקי דרבי אליעזר לר' אליעזר בן הורקנוס פרק ג ד"ה אמרה לו ורש) ונעשה בזה נס לישראל (יאשכול הכופר) על מגילת אסתר פרק ד, יד ד"ה ולכן כשראה שבניסן). וכל זה כי חודש ניסן בהווייתו מוכן להיעשות בו ניסים כשמו, ולהינקם בו מהקמים על ישראל (ואלשיך הקדוש) על מגילת אסתר פרק ג ד"ה הנה אומר הוא חדש ניסן).

הגאולה העתידה תהיה בחודש ניסן מכוח שם יהו"ה והניסים שבו

חודש ניסן הוא 'ניסן' של ישראל, מלשון נס, כי בו יצאו ממצרים ובו ניצולו מגזרת המן הרשע שנתלה, לכן גם בו עתידיים להיגאל (יגבול בנימין לר' בנימין הכהן חלק א דרוש סב פרשת ויקהל פקודי והחודש דף קיח ע"ב ד"ה למדנו) שממשם יזכו ישראל לגאולה העתידה (יגבול בנימין לר' בנימין הכהן חלק ב דרוש יז ליום שמיני של פסח דף קנ ע"ב ד"ה והוא מה שהקדמנו) והשלימה (דברי סופרים) לר' צדוק הכהן מלובלין סוף אות לב) שתהיה גם כן בניסן (בית פרח לר' פרח בן משה מקלוז דרוש ב' לשבת הגדול דף ג ע"ב ד"ה מפני מה הקדים), וכפי שאמרו רבותינו "בניסן נגאלו, בניסן עתידין ליגאל" (בגמ' ראש השנה דף יא ע"א בשם ר' יהושע, זוהר פרשת משפטים דף קכ ע"א ד"ה דרועא שמאלאי ריעא מהימנא), כלומר שבניסן נגאלו ממצרים ובניסן עתידיים ליגאל שנאמר "כִּימִי יָצֵאתָ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם אֶרְצָנוּ נִפְלְאוֹת" (מִיכה ז, ו) (ישמות רבה) טו, יא ד"ה דבר אחר, זוהר פרשת משפטים דף קכ ע"א ד"ה דרועא שמאלאי ריעא מהימנא). לכן אם יבוא אחד לומר שבחודש אייר או סיון ישראל נגאלים, הרי שלא יאמינו לו כי לא קרבה העת. אך אם יאמר 'בניסן' נגאלים שהוא הזמן שעשה ה' תשועה במצרים, אז יאמינו לו (ומדרש תלפיות) לר' אליהו הכהן מחבר ישש"ב מוסרי' ענף גאולה ד"ה 'פירוש בניסן' מהמחבר על מדרש 'ישמות רבה' יח, יב).

ונמצא כי העת הראויה לגאולה היא חודש ניסן, והיא העת שעליה אמר הנביא "אָנִי יְהוָה פְּעֻתָהּ אֶחְיֶינָהּ" (ישעיה ס, כב), כלומר היא העת הראויה לגאולה ואין עת זולתה. **כי חודש זה ראשון בגאולה לישראל וגם אחרון** (ככלי חמדה; לר' שמואל לינאדו תחילת סדר ואתחנן ראשון דף רכג ע"א טור א ד"ה ידוע לכל). חודש ניסן הוא החודש המשומר ובא מששת ימי בראשית לגאולת ישראל (ישם משמואל; לר' שמואל מסוכטשוב פרשת פקודי שנת תרפ"א דף שמה טור א ד"ה ולפי"ז יש לומר), וזה מה שנאמר "הַחֲדָשׁ הַזֶּה לְכֶם רֵאשִׁי חֲדָשֵׁי רֵאשׁוֹן הוּא לְכֶם לְחֲדָשֵׁי הַשָּׁנָה" (שמות יב, ג), "הַחֲדָשׁ הַזֶּה לְכֶם" – **להנאתכם ולטובתכם, כי בו עתידים אתם להיגאל** (יסידורו של שבת; לר' חיים טירר מטשרנוביץ בחלק פסוקי דזמרא דשבת; דף ע"א והלאה ד"ה בינין נאלול). אמנם יש שני קצים לגאולה, אחד על ידי המעשים, ואחד מועד ועת שקבע הבורא יתברך. ואם זוכים על ידי המעשים הקדושים אפשר להקדים את המועד, אחרת "יְדַבֵּר בְּעֵתוֹ מֶה טוֹב" (משלי טו, כג) להיגאל בחודש ניסן (עבודת ישראל; לר' ישראל מקוויניץ בחלק יראש השנה שחל להיות בשבת; דף סא ע"א ד"ה יבחדש השביעי).

גאולת ישראל תהיה בניסן (זוהר פרשת משפטים דף קכ ע"א ד"ה ידועא שמאלא; רעא מהימנא) ורמז לכך בפסוק "עַת הַזְמִיר הַגִּיעַ וְקוֹל הַתּוֹר נִשְׁמַע בְּאֶרְצָנוּ" (שיר השירים ג, ב), שהתיבות "עַת הַזְמִיר הַגִּיעַ" עולות בגמטריא "ניסן" וזה כאשר האות ך' של התיבה "ניסן" היא לפי אותיות סופיות מנצפ"ך כלומר ערך, שבע מאות (אמרי נועם; לר' מאיר מדזייקוב בסוף חלק שני ליקוטים; אות ב ד"ה עת הזמיר). **וחודש ניסן הוא ראש ותחילה לחודשי השנה**, ובו שולט שם הוי"ה ברוך הוא כאשר נכתב כסדר שמו, כלומר יהו"ה שזה מדת הרחמים. לכן שם זה שמור לפדות את ישראל מבין העמים, וגם לגאול אותם גאולת עולמים, **שעיקר הגאולה תלויה בו** (יסידורו של שבת; בחלק פסוקי דזמרא דשבת דף סט ע"ב ד"ה בינין נאלול; ועייש עוד) **והוא גם שורש כל הניסים**, על כן עתידים להיגאל בניסן שהוא זמן הניסים (יתקפו של נס; לר' חביב חיים דוד סתהון חלק שני דף כב ע"ב ד"ה עוד יתכן לומר). וכך הזמן מוכן לגאולה בחודש ניסן (יידו בכל; לר' אליהו הכהן מחבר 'שבת מוסר' סימן אלף רכד ד"ה טעם למנהג), ובכל שנה ושנה מתעוררת בו מחדש 'שנת הגאולה' (אור החכמה; לר' אורי פייבל המגיד מדובנאק פרשת בא דף ז ע"א סוף ד"ה החדש הזה לכם. וראה ילחם הפנים; על הגדה של פסח לר' יוסף דוד מחבר שו"ת בית דוד דף ה ע"א ד"ה יע"ל מ"ש השתא כא; שכתב כי כל השנה אנו מצפין שתבוא הגאולה בליל ראשון של פסח, וכשמגיע הלילה הזה ולא נושענו, ומתפללים שנוכה לכך שנה הבאה, לכן אומרים בהגדה 'השתא הכא לשנה הבאה בארעא דישראל, שפירושו 'השנה אנו כא אבל שנה הבאה בארץ ישראל'. וראה יחת השולחן; ר' נחמן מטשערין על שו"ע סימן תעב וכו' שהתנוצצת הגאולה שלעתידי לבוא נמשכת כל הלילה הראשון של פסח לכן מסיימים בסוף ההגדה 'לשנה הבאה בירושלים עיי"ש).

יציאת מצרים היתה התחלה וסמך לגאולה העתידה, והכנה גדולה עבורה (כסא דוד; להחיד"א דרוש יא לשבת הגדול דף נ ע"א ד"ה 'הטעם כמ"ש הזהר' בשם הזוהר, 'מדבר קדמות' להחיד"א מערכת הנו"ן אות כט ערך ניסן ד"ה יעוד אפשר לומר; בשם הזוהר). **ומאחר שהתחלת הגאולה הזאת היתה בחודש ניסן שבו יצאו ממצרים, לכן גם השלמתה תגיע ותִּתְרָאָה בניסן בגאולה העתידה** (כסא דוד; דרוש יא לשבת הגדול דף נ ע"א ד"ה 'הטעם כמ"ש הרב תורת חיים), ובזה נעוץ סופה בתחילתה כעין גאולה אריכתא' (כסא דוד; דרוש יא לשבת הגדול דף נ ע"א ד"ה 'הטעם כמ"ש הזהר' בשם הזוהר). **לכן משה רבינו עליו השלום קיבל** (כסא דוד; דרוש יא לשבת הגדול דף נ ע"א ד"ה 'הטעם כמ"ש מהר"ש; בשם ר' שמשון מאוסטרופול) **שתיבות הפסוק "הַחֲדָשׁ הַזֶּה לְכֶם"** (שמות יב, ג) עולות בגמטריא 'משיח בן דוד', כדי שיידע שבניסן עתידין להיגאל (כסא דוד; דרוש יא לשבת הגדול דף נ ע"א ד"ה 'הטעם כמ"ש מהר"ש; בשם ר' שמשון מאוסטרופול, 'פני דוד' להחיד"א פרשת בא אות ז ד"ה ומה נעים, 'מדבר קדמות' מערכת הנו"ן אות כט ערך ניסן ד"ה 'יושב' בשם ר' שמשון מאוסטרופול) בגאולה שלעתידי לבוא (פני דוד; פרשת בא אות ז ד"ה ומה נעים). והגאולה תהיה אז על ידי שני המשיחים, משיח בן יוסף ומשיח בן דוד (חמרא טבאי; לר' אברהם שמחה מבארנוב על ערב פסח דף קיט ע"א ד"ה אור), **לכן השמות 'יוסף דוד' עולים בגמטריא 'ניסן'** (אמרי נועם; לר' מאיר מדזייקוב פרשת דברים אות יג בפסוק 'והי אלקי אבותיכם יוסף עלים', 'חמרא טבאי' על ערב פסח דף קיט ע"א ד"ה אור).

הקב"ה נתן לישראל סימן לגאולה, שהם עתידים להיגאל ביום שבו עשה להם תשועה (שמות רבה; יח, ג) **במצרים** (פירוש 'אשד הנחלים' לר' אברהם שיק על מדרש 'שמות רבה' יח, ג) **ובאותו הלילה** (שמות רבה; יח, ג), **כי הפיכת מצרים היא סימן לגאולתם** (פירוש 'אשד הנחלים' לר' אברהם שיק על מדרש 'שמות רבה' יח, ג). **וכמו שנגאלו במצרים בליל ט"ו בניסן, כך יהיו נגאלים לעתיד לבוא** (עפ"י 'צמח דוד' לר' יוסף דוד מחבר שו"ת בית דוד פרשת בא דף קמו ע"א ד"ה החדש הזה לכם) **שנאמר "ליל שְׁמֵרִים הוּא לַיהוָה לְהוֹצִיאֵם מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם הַזֶּה לַיהוָה לְשִׁמְרִים לְכָל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לְדִרְתָּם"** (שמות יב, מב) **שהוא לילה המשומר לעתיד לבוא** (צמח דוד; לר' יוסף דוד מחבר שו"ת בית דוד פרשת בא דף קמו ע"א ד"ה החדש הזה לכם, 'ילחם הפנים' על הגדה של פסח למחבר שו"ת בית דוד דף ט ע"ב ד"ה אבל רבי לעזר, 'כסא דוד' להחיד"א תחילת דרוש יא לשבת הגדול, 'טור ברקת' לר' חיים הכהן מארס צובא הלכות פסח סימן תמג אות א ד"ה ועוד הוא יורה, 'בני יששכר' לר' צבי אלימלך מדזייקוב מאמרי חודש ניסן מאמר א; אות ז ד"ה ניסן שמו). **ובו אליהו הנביא והמשיח עתידים להתגלות** (שמות רבה; יח, ג) **עם תיקון 'הגהות הרד"ל', כאשר אליהו הנביא יבוא יום קודם, בערב פסח, על מנת לבשר את הגאולה שנאמר "הֲיֵנָה אֲנֹכִי שֹׁלַח לְכֶם אֶת אֱלֹהֵי הַנְּבִיא לְפָנֶי בּוֹא יוֹם יְהוָה הַגָּדוֹל וְהַנּוֹרָא"** (מלאכי ג, כג) (אמרי נועם; לר' מאיר מדזייקוב סוף פרשת פקודי דף קיז ע"ב ד"ה 'ביום החדש'. וכתב שם את דעתו שבשנת הגאולה ערב פסח יחול בשבת, כדי שאליהו הנביא יוכל לבוא אז ולבשר את הגאולה בשעה שהעם אל טרודים בהכנות לחג הפסח עיי"ש).

מחיית עמלק תהיה אור ליום י"ד בניסן (זכר לאדן; להחיד"א סימן ג; מסכת סופרים פרק כא הלכה ב בשם הזוהר ותיקוני זוהר, 'חומת אק' להחיד"א פרשת בא אות ב). **ואחר כך בית המקדש השלישי, שיהיה מעשי ידיו של הקב"ה כפי שנאמר "כִּי בָנָה יְהוָה צִיּוֹן"** (תהלים קב, יז) **וארץ החיים לר' אברהם חיים הכהן על תהלים מזמור קב, יז), יִרָד מוֹכֵן מִן הַשָּׁמַיִם** (זוהר פרשת פנחס דף רכא ע"א ד"ה בית ראשון, רש"י גמ' יומא דף מא ע"א ד"ה אק, 'חסד לאברהם' לר' אברהם אזולאי זקנו של החיד"א מעין א; נהר יג) **ביום ט"ו בניסן, הוא יום ראשון של פסח** (זכר לאדן; להחיד"א סימן ג; מסכת סופרים פרק כא הלכה ב בשם 'מצודת דוד') **ובזה יהיה דומה למשכן שגם הוקם בחודש ניסן** (זכר דוד; לר' דוד זכות ממדזייקוב מאמר שלישי שבת החדש דף ש ע"א ד"ה עשר עטרות). **ומשום שאין מערבין שמחה בשמחה** (ראה גמ' מועד קטן דף ח ע"ב בשם ר' חנינא) **לכן יחונכת בית המקדש השלישי תהיה אחרי כל ימי הפסח, ותימשך שבעה ימים עד גמר חודש ניסן. מטעם זה אין מתענים היום גם בימים האחרונים של חודש ניסן, עד שיעבור החודש כולו, זכר לבית המקדש השלישי שיהיה לעתיד לבוא** (זכר לאדן; להחיד"א סימן ג; מסכת סופרים פרק כא הלכה ב בשם ספר 'מצודת דוד') **במהרה בימינו, אמן.**

ניתן לקבל את העלון במייל מידי שבוע alon.torat.haim@gmail.com
המעוניינים להפיץ את העלון הזה באזור מגוריהם יכולים ליצור קשר במייל או במספר טלפון 052-7675933

<p>העלון לעילוי נפש רוח ונשמה של פניחס בן אסתר ז"ל</p>	<p>העלון לזכרון נפש רוח ונשמה של יוסף כהן בן אסתר ז"ל</p>	<p>העלון לזכרון נפש רוח ונשמה של נתן יוסף ז"ל בן יהודית חתי</p>	<p>העלון לזכרון נפש רוח ונשמה של אולנה (חוקה) בת סימני ז"ל יקיר בן דורית ז"ל</p>
<p>העלון לזכרון נפש רוח ונשמה של רבקה אביבה בת יקות ז"ל</p>	<p>העלון לזכרון נפש רוח ונשמה של רחל בת רבי בנימין ז"ל</p>	<p>העלון לזכרון נפש רוח ונשמה של חנה בת עישה ז"ל</p>	<p>העלון לזכרון נפש רוח ונשמה של מלך בן לנה ז"ל</p>
<p>העלון לזכרון נפש רוח ונשמה של חיים בן מרים ז"ל זוהרה בת שמחה ז"ל</p>	<p>העלון לזכרון נפש רוח ונשמה של מלך בן לנה ז"ל</p>	<p>העלון לזכרון נפש רוח ונשמה של חיים בן מרים ז"ל</p>	<p>העלון לזכרון נפש רוח ונשמה של מלך בן לנה ז"ל</p>
<p>העלון לזכרון נפש רוח ונשמה של מלך בן לנה ז"ל</p>	<p>העלון לזכרון נפש רוח ונשמה של מלך בן לנה ז"ל</p>	<p>העלון לזכרון נפש רוח ונשמה של מלך בן לנה ז"ל</p>	<p>העלון לזכרון נפש רוח ונשמה של מלך בן לנה ז"ל</p>

